

Uchwała Nr 144/g277/D/14
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku
z dnia 10 lipca 2014r.

Działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2012r. poz. 1113 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 90 ust. 2b, 2d i 4 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku po rozpoznaniu uchwały Nr XXXIV/370/2014 Rady Gminy Stężyca z dnia 17 czerwca 2014r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu gminy Stężyca dla podmiotów prowadzących niepubliczne przedszkola lub inne niepubliczne formy wychowania przedszkolnego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystywania

orzeka nieważność § 2 pkt 5, § 4 ust. 2, § 6 ust. 6 i § 8 ust. 2 badanej uchwały.

U Z A S A D N I E N I E

W dniu 17 czerwca 2014r. Rada Gminy Stężyca podjęła uchwałę Nr XXXIV/370/2014 w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu gminy Stężyca dla podmiotów prowadzących niepubliczne przedszkola lub inne niepubliczne formy wychowania przedszkolnego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystywania.

Powyższa uchwała wpłynęła do tutejszej Izby dnia 26 czerwca 2014r., zaś w dniu 10 lipca 2014r. była przedmiotem badania Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.

Analiza treści powyższej uchwały wykazała, że jest ona obarczona wadami o charakterze istotnego naruszenia prawa, bowiem zawiera postanowienia niezgodne w szczególności z ustawą o systemie oświaty.

Z treści postanowienia § 2 pkt 5 badanej uchwały wynika, że: „jeżeli do placówki, o której mowa w pkt 1 i 2 uczęszcza uczeń nie będący mieszkańcem Gminy Stężyca, koszty dotacji udzielonej zgodnie z pkt 1 i 2 pokrywa gmina, której mieszkańcem jest uczeń.”

Z kolei w § 4 ust. 2 postanowiono, że: „Liczbę uczniów w lipcu i sierpniu każdego roku ustala się jako średnią arytmetyczną liczby uczniów w poszczególnych miesiącach w okresie od września roku poprzedzającego udzielanie dotacji do czerwca roku następnego z zaokrągleniem w górę do pełnej liczby całkowitej”.

W § 6 ust. 6 badanej uchwały Rada Gminy wskazała, że: „Dotacja może być wykorzystywana wyłącznie na:

1) pokrycie wydatków bieżących przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i placówek, obejmujących każdy wydatek poniesiony na cele działalności przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub placówki, w tym na wynagrodzenie osoby fizycznej prowadzącej przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego lub placówkę, jeżeli odpowiednio pełni funkcję dyrektora przedszkola lub placówki albo prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego, z wyjątkiem wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne, zakup i objęcie akcji i udziałów lub wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego;

2) zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, obejmujących:

- a) książki i inne zbiory biblioteczne,
- b) środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach, przedszkolach i placówkach,
- c) sprzęt sportowy i rekreacyjny,
- d) meble,
- e) pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości, w momencie oddania do używania.”

Natomiast w § 8 ust. 2 badanej uchwały Rada Gminy Stężycza określiła, że: „*Kwota nadpłaconej lub niedopłaconej dotacji jest potrącana lub dopłacana w trzech równych ratach z zaliczek na: kwiecień, maj, czerwiec roku w którym następuje rozliczenie.*”

W ocenie Kolegium ustalenia Rady Gminy Stężycza, zawarte w § 2 pkt 5 dotyczące rozliczania ucznia niebędącego mieszkańcem gminy zostały określone w art. 90 ust. 2c i ust. 2e ustawy o systemie oświaty i dlatego nie ma konieczności odrębnego ich regulowania i powielania w aktach prawa miejscowego. Podobnie w § 6 ust. 6 badanej uchwały Rada Gminy wskazała na zakres przeznaczenia dotacji. Materia ta została szczegółowo uregulowana w art. 90 ust. 3d wspomnianej wyżej ustawy. Zatem regulowanie przez Radę Gminy raz jeszcze tego, co zostało już uregulowane w akcie prawa powszechnie obowiązującego, narusza w stopniu istotnym powszechnie obowiązujący porządek prawny, stąd zachodzi konieczność wyeliminowania tych zapisów z treści badanej uchwały.

Natomiast zawarte w § 4 ust. 2 badanej uchwały ustalenie wysokości dotacji w miesiącach wakacyjnych wg średniej arytmetycznej liczby uczniów w poszczególnych miesiącach w okresie od września roku poprzedzającego udzielenie dotacji do czerwca roku następnego nie znajduje podstaw w zapisach ustawowych. Tutejsza Izba w tym zakresie podziela pogląd wyrażony między innymi w uchwale Nr KI-411/214/13 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie z dnia 14 sierpnia 2013r., że dotacja ta przysługuje na każdego ucznia uczęszczającego do przedszkola (ujętego w ewidencji przedszkola). Ustalenie zatem wysokości dotacji w miesiącach wakacyjnych wg średniej arytmetycznej liczby uczniów w poszczególnych miesiącach w okresie od września roku poprzedzającego udzielenie dotacji do czerwca roku następnego stanowi zatem istotne naruszenie przepisu art. 90 ust. 2b i 2d ustawy o systemie oświaty, z których wynika, że dotacje dla niepublicznych szkół, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego przysługują na każdego ucznia, a co za tym idzie, wysokość dotacji winna być ustalana w oparciu o rzeczywistą liczbę uczniów ujętych w ewidencji placówki w danym miesiącu. Tym samym, w ocenie Kolegium tut. Izby, Rada Gminy Stężycza w powyższym zakresie przekroczyła swoje kompetencje określone w art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

Z treści postanowienia § 8 ust. 2 badanej uchwały wynika iż: „*Kwota nadpłaconej lub niedopłaconej dotacji jest potrącana lub dopłacana w trzech równych ratach z zaliczek na: kwiecień, maj, czerwiec roku w którym następuje rozliczenie.*”. Przedstawiona w § 8 ust. 2 badanej uchwały dyspozycja prawna bezpodstawnie wprowadza do obiegu instytucję potrącania zawartą w art. 498 Kodeksu cywilnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2014r. poz. 121 z późn. zm.), a która na gruncie art. 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013r. poz. 885 z późn. zm.) nie jest dopuszczalna do zastosowania w relacji do stosunków publicznoprawnych pomiędzy dotującym a beneficjentem dotacji. Konsekwencją powyższego, zdaniem Kolegium, musi stać się stwierdzenie, że zapis § 8 ust. 2 badanej uchwały dotknięty jest wadą braku podstawy prawnej i wadą istotnego naruszenia dyspozycji art. 90 ust. 3c w związku z ust. 2b i 2d ustawy o systemie oświaty. Pogląd taki wynika z wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 12 czerwca 2012r. (sygn. akt I SA/Kr 271/12). Ponadto, jak wynika z § 6 ust. 4 badanej uchwały, Rada Gminy określiła, iż dotacje przekazywane są w 12 miesięcznych częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca po złożeniu informacji o faktycznej liczbie uczniów, na rachunek bankowy placówki, z tym że część za grudzień jest przekazywana w terminie do dnia 15 grudnia.

Zatem ta informacja składana przez organ prowadzący szkołę lub placówkę stanowi podstawę naliczania dotacji. Wprowadzenie zaś systemu dopłacania do dotacji w określonych terminach w danym roku nie jest znane ustawie o systemie oświaty.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jej doręczenia, wnoszona za pośrednictwem tutejszej Izby.

PREZES
Luiza Budner-Iwanicka